

ПОЖЕЖОНЕБЕЗПЕЧНІ ОБ'ЄКТИ У ДЕРЖАВНОМУ РЕЄСТРІ ПОТЕНЦІЙНО НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТІВ

Головним завданням і пріоритетом у роботі МНС України є запобігання надзвичайним ситуаціям (НС) та зниження їхнього негативного впливу на людей і довкілля. Особливу роль у сприянні виконання цього завдання відіграють інформаційні системи. До таких належить Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів (Реєстр), який використовують для інформаційного забезпечення процесів підготовки управлінських рішень щодо запобігання та ліквідації наслідків НС, пов'язаних із функціонуванням потенційно небезпечних об'єктів (ПНО).

Реєстр, який є складовою частиною Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій, – автоматизована інформаційно-довідкова система обліку та обробки інформації щодо ПНО. Веде його Державний департамент страхового фонду документації.

База даних Реєстру містить структуровані інформацію про потенційно небезпечні підприємства, вугільні шахти, гідротехнічні споруди, кар'єри, автозаправні станції, сухопутні тунелі, мости, віадуки, шляхопроводи, залізничні станції, родовища нафти, газу, конденсату, магістральні трубопроводи та їхні відгалуження. Структура даних Реєстру передбачає досить великий обсяг відомостей про розташування ПНО, небезпечні речовини, технологічні процеси, виробничі будови та споруди, інженерні мережі, технологічні трубопроводи, очисні споруди тощо, а також деякі кількісні дані щодо рівнів можливих НС, впливу підприємства на довкілля, інформацію про наявну аварійно-рятувальну документацію, власні сили й засоби підприємств щодо ліквідації аварій та їхніх наслідків. Цю інформацію регулярно використовують головні управління МНС України в АР Крим, областях, містах Києві, Севастополі та підрозділи державних аварійно-рятувальних служб. Крім того, відомості з бази даних Реєстру в установлен-

ному порядку надають усім зацікавленим організаціям і установам. Організаційна структура Реєстру показана на рисунку.

Програмне забезпечення Реєстру дає змогу автоматично шукати і підбирати інформацію за понад 40 параметрами, а саме: назву об'єкта, розташування, категорію, вид діяльності, техніко-економічні характеристики, вид і категорію небезпеки, назви і обсяг небезпечних речовин та матеріалів тощо, а також за комбінаціями цих параметрів.

На сьогодні в базі даних Реєстру є інформація про понад 12800 пожежонебезпечних об'єктів. На рис. 2 наведено карту розподілу ПНО за регіонами України. Найбільше їх зареєстровано у Харківській, Донецькій, Запорізькій та Львівській областях – від 1129 до 706, найменше – у Севастополі (189) та Чернівецькій області (187).

Для контролю за ситуацією щодо розвитку небезпечних подій та визначення ймовірності виникнення техногенної НС на ПНО створено інформаційну підсистему моніторингу стану ПНО (ІПМС ПНО). Для правового забезпечення функціонування її розроблено: Положення про моніторинг потенційно небезпечних об'єктів та Регламент моніторингу потенційно небезпечних об'єктів.

ІПМС ПНО призначена для підвищення ефективності функціонування Державного реєстру ПНО, надання відповідних даних до суміжних підсистем Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань НС (комплексної підсистеми моделювання та прогнозування, інформаційно-аналітичної підсистеми оцінки та прогнозування ризиків життєдіяльності й господарювання на територіях підвищеної природно-техногенної небезпеки та програмних комплексів геоінформаційних систем) для аналізу та прийняття рішень в умовах кризових ситуацій.

Моніторинг ПНО проводять на державному, регіональному та об'єктовому рівнях. На державному рівні його здійснюють міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані ПНО, на регіональному – головні управління МНС України, на об'єктовому – відповідальні особи ПНО. Моніторинг проводять шляхом збирання інформації щодо змін у стані ПНО, які можуть призвести до НС.

Для повнішого подання інформації про ПНО планують ввести до Реєстру дані геоінформаційних систем (електронну карту України та електронні генплани ПНО).

База даних Реєстру містить всебічну інформацію про ПНО, у тому числі характеристики джерел небезпеки, які можуть ініціювати пожежі та вибухи. Таким чином, Реєстр можна значно раціональніше використовувати на регіональному рівні для підтримки управлінських рішень щодо підвищення ефективності заходів із запобігання та ліквідації пожеж на зазначених об'єктах.

Григорій КОСТЕНКО,
начальник відділу досліджень,
розробки нормативних документів
та актуалізації бази даних
Державного реєстру потенційно
небезпечних об'єктів

Розподіл пожежонебезпечних об'єктів, зареєстрованих у Державному реєстрі ПНО, за регіонами України

